

Sygn. akt I ACa 608/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Zbigniew Grzywaczewski
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Sędzia:	SA Alicja Surdy
Protokolant	Diana Goluch

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w P.

przeciwko T. P., W. P. i E. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej W. P. i pozwanego E. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 10 marca 2014 r.

sygn. akt I C 1233/13

I. oddala apelację;

II. zasądza solidarnie od pozwanych W. P. i E. P. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 608/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 marca 2014r. Sąd Okręgowy w Lublinie utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany w sprawie (...) w dniu 23 sierpnia 2013 roku, którym nakazał pozwanym T. P., W. P. i E. P., aby w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłacili solidarnie powodowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 200.271,98zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 sierpnia 2013r. oraz kwotę 9.721zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

Spółka (...) i pozwany T. P. zawarli w dniu 31 grudnia 2002r. umowę sprzedaży nr (...) na czas nieokreślony, której przedmiotem była sukcesywna dostawa paliw na zasadzie odroczonej płatności. Na zabezpieczenie roszczeń sprzedawcy pozwany T. P. złożył do dyspozycji powoda weksel własny In blanco.

W dniu 31 października 2008r. zostało zarejestrowane połączenie spółek (...), (...) poprzez między innymi przeniesienie całego majątku Spółki (...) na Spółkę (...), w zamian za udziały utworzone w podwyższonym kapitale zakładowym. W dniu 27 listopada 2012r. w Krajowym Rejestrze Przedsiębiorców zarejestrowano zmianę firmy Spółki (...) na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

W dniu 8 września 2009r. T. P. wypełnił deklarację wekslową celem zabezpieczenia należności Spółki (...) będącej następcą (...) Spółki (...) wynikających z tytułu realizacji umowy sprzedaży paliw (...) zawartej 31 grudnia 2002r. Zgodnie z zapisem deklaracji obejmowała ona również wszelkie późniejsze umowy sprzedaży paliw zawarte z (...). Zawarte porozumienie przewidywało, iż w przypadku nieuregulowania w terminie przez dłużnika wekslowego jakichkolwiek należności wynikających z tytułu umów, wierzyciel wekslowy – (...), a także jego następcą prawni mieli prawo do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu łącznie z odsetkami i kosztami oraz do wypełnienia weksla datą i miejscem płatności według swojego uznania, zawiadamiając przy tym dłużnika wekslowego listem poleconym w takim terminie, aby zawiadomienie mogło być przez niego otrzymane na 7 dni przed dniem zapłaty.

Zgodę na treść powyższej deklaracji wekslowej i podpisy na niej jako poręczyciele solidarni złożyli pozwani W. P. i E. P..

Za paliwo dostarczone pozwanemu T. P. w okresie od 14 stycznia do 9 marca 2013r. powód wystawił 13 faktur, które nie zostały uregulowane w terminie. W związku z powyższym powód wystawił 7 not odsetkowych a następnie w dniu 18 czerwca 2013r. uzupełnił weksel In blanco na kwotę 334.285,51zł obejmującą należność główną i skapitalizowane odsetki, wpisując jako datę wystawienia datę tożsamą z datą wypełnienia tj. 18 czerwca 2013r., a ponadto klauzulę „bez protestu” i wezwał wystawcę do wykupienia weksla do dnia 2 lipca 2013r.

W dniu 19 czerwca 2013r. pozwany T. P. dokonał częściowej spłaty zobowiązań wobec powoda. Wobec nieuregulowania kwoty 200.271,98zł powód wystąpił z pozwem o jej zasądzenie od wystawcy weksla i poręczycieli.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo jest zasadne.

Sąd ten nie podzielił zarzutów pozwanych. Stwierdził, iż powód istotnie wpisał na wekslu błędną datę, ale uzupełnienie weksla datą wystawienia inną niż rzeczywista data wręczenia weksla nie powoduje jego nieważności podobnie jak zawarcie w treści weksla przez remitenta klauzuli „bez protestu”. Nie uwzględnił zarzutu pozwanych, iż w dacie wypełnienia weksla zobowiązanie T. P. nie istniało jak również zarzutu przedawnienia roszczeń ze stosunku podstawowego.

Od tego wyroku pozwani W. P. i E. P. złożyli apelację zarzucając naruszenie:

- art. 101 pkt 6 w zw. z art. 102 w zw. z art. 10 prawa wekslowego poprzez uznanie za ważny weksla niezawierającego oznaczenia daty oraz miejsca wystawienia, w sytuacji gdy elementy te zostały uzupełnione w sposób niezgodny z rzeczywistym stanem faktycznym oraz wbrew deklaracji wekslowej;

- art. 10 prawa wekslowego poprzez uznanie za ważny weksel uzupełniony przez powoda o klauzulę „bez protestu” wbrew wyraźnej woli pozwanych wynikającej z deklaracji wekslowej, podczas gdy w rzeczywistości dodanie takiej klauzuli przez powoda skutkowało utratą bytu prawnego przez weksel jako środka gwarancyjnego i zabezpieczającego;

- art. 299 w zw. z art. 227 kpc poprzez oddalenie wniosku o przesłuchanie stron z ograniczeniem do przesłuchania strony pozwanej, pomimo wyczerpania środków dowodowych i niewyjaśnienia wszystkich faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności w zakresie istnienia i wysokości zobowiązań T. P. wobec powoda;

- art. 233 § 1 i 2 kpc poprzez zaniechanie dokonania wszechstronnej i dokładnej analizy całości zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe pozwani wnosili o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie ma uzasadnionych podstaw.

Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu Okręgowego i przyjmuje je za swoje.

Wprawdzie weksel został opatrzony błędną datą albowiem datą wystawienia weksla In blanco jest data złożenia na nim podpisu przez wystawcę, co miało miejsce w 2002r. przy zawieraniu umowy sprzedaży, a nie data jego wypełnienia, ale nie powoduje to jego nieważności.

Nieważności weksla nie powoduje również dopisanie na wekslu klauzuli „bez protestu”. Klauzulę „bez protestu” może umieścić na wekslu wyłącznie wystawca weksla, indosant oraz poręczyciel. Żaden inny uczestnik stosunku wekslowego nie może umieścić takiego zastrzeżenia. Klauzula „bez protestu” umieszczona przez remitenta nie ma zatem żadnego znaczenia.

Suma wekslowa na którą został uzupełniony weksel In blanco musi odpowiadać kwocie zadłużenia wystawcy weksla istniejącą w dniu zadłużenia. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Okręgowego powód wykazał tę okoliczność składając umowę sprzedaży wraz z aneksami, faktury, i noty odsetkowe.

Pozwani kwestionując sumę wekslową i twierdząc, iż nie istniała w dacie wypełnienia weksla nie przedstawili na to żadnych dowodów. Ich twierdzeniom przeczy natomiast fakt, iż wystawca weksla T. P. następnego dnia po uzupełnieniu weksla uregulował częściowo zaległą należność, o którą powód pomniejszył sumę wekslową jak też w pismach kierowanych do powoda w kwietniu i maju 2013r. przyznawał fakt istnienia zadłużenia. Podobnie w piśmie z 2 lipca 2013r., a więc już po otrzymaniu wezwania do wykupu weksla i nie kwestionował wówczas sumy wekslowej.

Ciężar dowodu, iż zobowiązanie zabezpieczone wekslem nie istnieje spoczywał na pozwanych stosownie do ogólnej reguły dowodowej (art. 6 kc). Pozwani nie wykazali jednak żadnej inicjatywy dowodowej, nie przedstawili na poparcie swoich twierdzeń dowodów zapłaty należności objętych fakturami. Sąd Okręgowy zasadnie oddalił ich wniosek o przesłuchanie w charakterze stron jako nieprzydatny tym bardziej, iż ani pozwani ani ich pełnomocnik nie stawili się na rozprawie.

Należy zatem uznać, iż pozwani nie wykazali, iż weksel został uzupełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, którą podpisali i która uprawniała powoda do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu łącznie z odsetkami i kosztami.

W tej sytuacji brak było podstaw do uwzględnienia apelacji skoro pozwani jako poręczyciele wekslowi odpowiadają tak samo jak wystawca weksla za którego poręczyli (art. 32 prawa wekslowego).

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.